

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 22/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2007 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta (HE 135/2007 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveysvaliokuntaan samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- osastopäällikkö, ylijohtaja Tarmo Pukkila, sosiaali- ja terveysministeriö
- professori Mikael Hidén
- oikeustieteen lisensiaatti Maija Sakslin
- professori Kaarlo Tuori.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kansaneläkelaitoksesta annettua lakia. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on vahvistaa Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen roolia laitoksen valvontatehtäviä hoitavana toimielimenä. Ehdotuksen mukaan valtuutetut määräävät laitoksen hallituksen jäsenet. Laitoksen työjärjestyksen vahvistamistoimivalta ehdotetaan siirrettäväksi valtuutetuilta laitoksen hallitukselle.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Esityksen säätämisjärjestysperusteluissa sääntelyä arvioidaan perustuslain 36 §:n 1 momentin kannalta. Perustelujen mukaan lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Eduskunta valitsee perustuslain 36 §:n 1 momentin perusteella valtuutetut valvomaan Kansaneläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään. Lailla an-

netaan tarkemmat säännökset muun ohella valtuutettujen määrästä, varajäsenistä ja tehtävistä (HE 1/1998 vp, s. 89/I). Perustuslakivaliokunta on katsonut perustuslain 36 §:n 1 momentissa olevan sääntelyn vaativan, että valtuutetuille

muodostetaan lailla sellainen tehtävä- ja toimivaltakokonaisuus, joka turvaa mahdollisuuden tosiasiallisesti merkittävään valvontaan (PeVL 7/2001 vp, s. 2/II). "Valvonta" tulee tässä yhteydessä käsittää väljästi. Perustuslain on ymmärrettävä viittaavan pyrkimykseen turvata eduskunnan riittävät vaikutusmahdollisuudet Kansaneläkelaitoksessa (PeVL 7/2001 vp, s. 3/I).

Esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimivaltaa määrätä laitoksen hallituksen jäsenet. Laitoksen hallituksessa on lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin mukaan enintään kymmenen jäsentä, jotka valtuutetut määräävät. Pääjohtaja ja hänen sijai-

sensa eivät enää olisi laitoksen hallituksen jäseniä. Laitoksen työjärjestyksen vahvistamisvalta ehdotetaan siirrettäväksi valtuutetuilta laitoksen hallitukselle. Ehdotukset Kansaneläkelaitoksen johto- ja valvontasuhteiden tällaisiksi muutoksiksi eivät perustuslakivaliokunnan aiempien kannanottojen valossa (PeVL 7/2001 vp) vaikuta lakiehdotuksen käsittelyjärjestykseen.

Lausunto

Lausuntonaan perustuslakivaliokunta esittää,

että lakiehdotus voidaan käsitellä tavalisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kimmo Sasi /kok
vpj. Jacob Söderman /sd
jäs. Tuomo Hänninen /kesk
Ulla Karvo /kok
Elsi Katainen /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Kari Kärkkäinen /kd
Elisabeth Naclér /r

Ville Niinistö /vihr
Mikaela Nylander /r
Tuula Peltonen /sd
Tapani Tölli /kesk
Tuulikki Ukkola /kok
Ilkka Viljanen /kok
Antti Vuolanne /sd
vjäs. Johannes Koskinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sami Manninen.